

Energiemanagement Actieplan 2026-2028

Jos van der Graaf Onroerend Goed B.V.

Werkmaatschappijen

**Jos van der Graaf B.V.
Gebr. van der Graaf B.V.
Jos van der Graaf Materieel B.V.**

Helmholtzstraat 11
3316 GJ Dordrecht

Telefoon 078-6164552

Inhoudsopgave

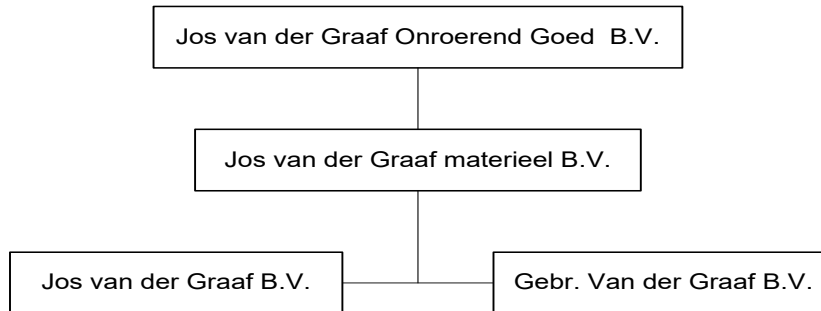
Inhoudsopgave		
1.0	Inleiding	3
2.0	Bedrijfsgegevens	
2.1	De organisatorische grens	
2.2	Organisatieomvang	
2.3	Verantwoordelijke personen	
2.4	Kennisbehoefte	
2.5	Operationele grenzen	
2.6	Basisjaar	
2.7	Projecten met gunningsvoordeel	
2.8	Datamanagement	
2.9	Flexibel energieverbruik	
3.0	Werkwijze Energiemanagement	5
4.0	Reductiedoelstelling	6
4.1	Algemeen	
4.2	CO2 Uitstoot gewenst	
4.3	CO2 Uitstoot bereikt	
5.0	Plan van Aanpak	7
5.1	Energiemanagement Actieplan	
5.2	Maatregelen scope 1	
5.3	Maatregelen scope 2	
5.4	Maatregelen scope 3	
5.5	Overige maatregelen	
5.6	Informatiebehoefte	
5.7	Monitoring en meting	
5.8	Omgaan met afwijkingen	
5.9	Maatregellijst	
5.10	Marktpositie	
5.11	Projectplan	
6.0	Deelname aan- en initiatie van initiatieven	9
6.1	Lopende initiatieven	
6.2	Nieuwe deelnames / mogelijke deelnames	
7.0	Verantwoordelijkheden en taakstellingen	7
7.1	Algemeen	
7.2	Maatregelen	
7.3	Initiatieven	
7.4	Projecten met gunningsvoordeel	
8.0	Communicatie	11
6.1	Intern	
6.2	extern	

1.0 Inleiding

Het Energiemanagement Actieplan wordt aangestuurd vanuit de Beleidsverklaring en is van toepassing op alle juridische entiteiten zoals opgenomen in de organisatiestructuur. Het Actieplan loopt gelijk met de geldigheidstermijn van het CO₂ bewust certificaat, welke is gebaseerd op de CO₂ Prestatieladder versie 4.0 trede 1. De inhoud van het Actieplan is voorts afgestemd op het in 2025 bereikte resultaat zoals is vastgelegd in de CO₂ Emissie inventaris 2025 alsmede het resultaat van de Directiebeoordeling 2025.

2.0 Bedrijfsgegevens

2.1 De organisatorische grens

Jos van der Graaf O.G. B.V, is gespecialiseerd in;

- Grond- en straatwerk, alsook riolering
 - Vooronderzoek ondergrondse infrastructuur
 - Inzet materieel voor de uitvoering van projecten
- Jos van der Graaf B.V.
Gebr. van der Graaf B.V.
Jos van der Graaf Materieel B.V.

2.2 Organisatieomvang

De organisatie is gevestigd in een kantoorpand op het Industrierterrein Dordtse kil aan de Helmholtzstraat 11 te Dordrecht. Het beleid en de werksfeer zijn kenmerkend voor de cultuur van een familiebedrijf. De uitvoering is gericht op het structureel beheersen en waar mogelijk verbeteren van prestaties. Teneinde dit te realiseren wordt dit aangestuurd vanuit het beleid met de daarin opgenomen uitgangspunten gericht op de zorg voor kwaliteit van product en organisatie, arbeidsomstandigheden alsook milieu. Voor de uitvoering van het beleid functioneert de organisatie in overeenstemming met de afgesproken werkwijze zoals is vastgelegd in het gedocumenteerde Managementsysteem IKZ.

Jos van der Graaf	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal vestigingen	1	1	1	1	1	1
Aantal vaste medewerkers	14	14	13	12	12	12

Jos van der Graaf is ingedeeld in de categorie *Klein bedrijf* op grond van;

- De Personeelsomvang is gelijk aan of minder dan 250 FTE
- De Jaaromzet is gelijk aan of minder dan 50 miljoen euro
- Het Balanstotaal is gelijk aan of minder dan 25 miljoen euro

2.3 **Verantwoordelijke personen**

Activiteit	Verantwoordelijke persoon
Actualiseren beleid en doelstellingen	E.A. van der Graaf / M.C. van der Graaf
Energiemanager	E.A. van der Graaf
Contactpersoon Emissie inventaris	M. Wanner
Communicatie (intern en extern)	E.A. van der Graaf
Sleutelpersoon	M.C. van der Graaf / B. Kloot / G. de Bruyn

De aangewezen Sleutelpersonen zijn als Projectleider voor de dagelijkse werkzaamheden de schakel tussen de Directie en de medewerkers en medeverantwoordelijk voor uitvoering van het Energiebeleid..

2.4 **Kennisbehoefte**

Met het oog op de overgang van de CO₂ Prestatieladder 3.1 naar versie 4.0 moeten de voornoemde personen op de hoogte zijn van de effecten daarvan. Daarnaast moeten de Sleutelpersonen hun taak en verantwoordelijkheid kennen voor de uitvoering van het Energiebeleid.

2.5 **Operationele grenzen**

Voor het bepalen van broeikasgasemissies is de volgende indeling van toepassing;

- Directe CO₂ emissies scope 1
- Indirecte CO₂ emissies scope 2
- Overige indirecte CO₂ emissies scope 3

2.6 **Basisjaar**

Het actueel geldende basisjaar is 2023. Om een goed inzicht te hebben omtrent de tendens in het kader van de CO₂ vermindering, wordt het verloop aangehouden vanaf 2023.

2.7 **Projecten met gunningsvoordeel**

De Werkzaamheden van Jos van der Graaf O.G. B.V. hebben hoofdzakelijk betrekking op de raamcontracten ten behoeve van het zogenoemde Middel Groot Onderhoud in opdracht van verschillende gemeentes in de regio Drechtsteden. Op de volgende projecten is gunningsvoordeel van toepassing.

- MGO Dordrecht
- MGO Hendrik IDO Ambacht

2.8 **Data management**

Voor het uitvoeren en beheersen van het Energiemanagement moet gebruik worden gemaakt van de volgende informatiebronnen;

Energiestroom	Leverancier	Documentatie
Diesel	OK	gefactureerde hoeveelheden in liters
Elektra	Tibber	gefactureerde hoeveelheden in kWh
Stroomopwekking	eigen zonnepanelen	meterstanden

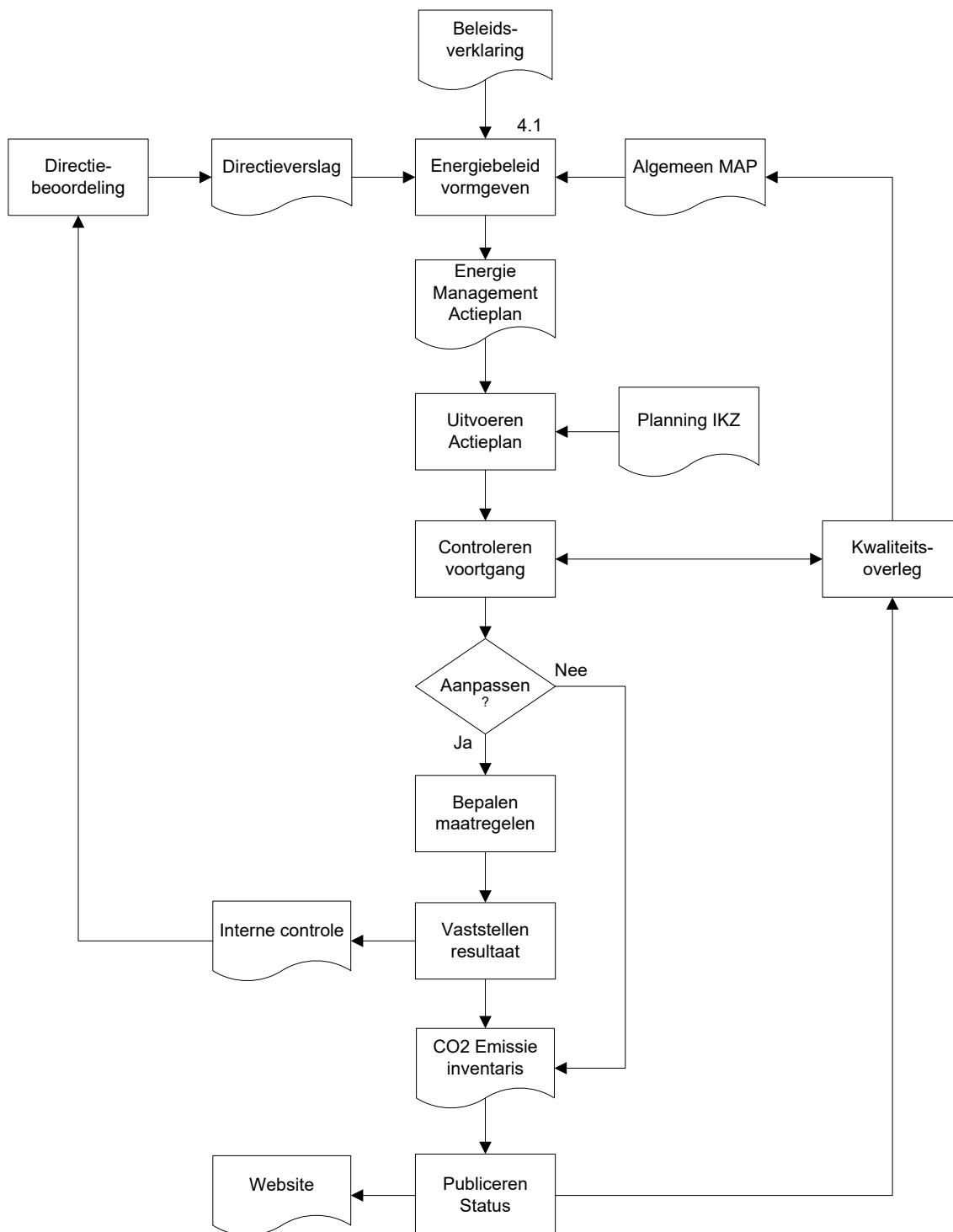
Indien voor warmte (gas) de eenheid GJ wordt aangegeven, moet deze worden omgerekend naar kg en/of ton CO₂ Uitstoot. Omdat er geen gas meer wordt verbruikt, vervalt de eenheid GJ.

2.9 **Flexibel Elektriciteitsverbruik**

Het is raadzaam om in 2026 ruim aandacht te besteden aan het onderwerp Flexibel Elektriciteitsverbruik. Daartoe wordt onder meer verwezen naar de rapportage van het Landelijk Actie-programma Netcongestie. Hierover is een publicatie verschenen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

3.0 Werkwijze Energiemanagement

De werkwijze van het Energiemanagement is gebaseerd op de ISO 50001 en weergegeven via het volgende schema;

4.0 Reductiedoelstelling

4.1 Algemeen

De Directie van Jos van der Graaf O.G. B.V. heeft voor de certificeringstermijn 2026-2028 de hierna omschreven reductiedoelstellingen vastgesteld. Voor de langere termijn is het streven gericht op 2050 om als onderneming energieneutraal te zijn.

Algemene doelstelling: reductie van 24 ton CO₂eq in jaar 2028 t.o.v. basisjaar 2023 en reductie van 6ton CO₂ eq per jaar vanaf 2023 kortetermijndoelstelling

De doelstelling is onderverdeeld in de volgende subdoelstellingen per scope of activiteit:

Subdoelstelling 1 luidt: reductie van 6ton CO₂ eq in scope 1 in jaar 2026 t.o.v. basisjaar 2023

Subdoelstelling 2 luidt: reductie van 100% inkoop groene stroom uit NL wind en zon scope 2 per 1-7-2026

Subdoelstelling 3 luidt: reductie van 1 ton CO₂ eq scope 3 per jaar t.o.v. basisjaar 2023 (=5 ton CO₂ eq in 2028)

Energiebesparingsdoelstelling m.b.t. besparing van het energieverbruik van 1.A.1 en voor het zelf opwekken, opslaan en gebruiken van duurzame energie voor de korte termijn

10% reductie van hoeveelheid van teruglevering (zonnepanelen) in jaar 2028 t.o.v. basisjaar 2023 en reductie van 5% in jaar 2027 t.o.v. 2023 als zijnde kortetermijndoelstelling.

4.2 CO₂ Uitstootvermindering gewenst

CO ₂ uitstoot	2026	2027	2028	Totaal
Scope 1	6	6	6	18
Scope 2	0	0	0	0
Scope 3	1	1	1	3
CO₂ Uitstoot	7	7	7	21

De afname van de totale CO₂ Uitstoot is aangegeven in ton en is een schatting

Aandeel project Dordrecht

CO ₂ uitstoot	2026	2027	2028	Totaal
Scope 1	2,5	2,5	2,5	7,5
Scope 2	0	0	0	0
Scope 3	0,2	0,2	0,2	0,6
CO₂ Uitstoot	2,7	2,7	2,7	8,1

De realiseerbaarheid van de afname aan CO₂ Uitstoot voor dit project is afhankelijk van de omvang van de werkzaamheden alsmede het soort werk en het daarvoor in te zetten materieel.

Aandeel project Hendrik Ido Ambacht

Gelet op de omzet van dit project in combinatie met de soort werkzaamheden en inzet van materieel, kan geen schatting worden gemaakt voor de te realiseren afname van de CO₂ Uitstoot.

4.3 CO₂ Uitstootvermindering bereikt

CO ₂ uitstoot	2026	2027	2028	Totaal
Scope 1				
Scope 2				
Scope 3				
CO₂ Uitstoot				

Scope 1 heeft betrekking op het dieselverbruik van het wagenpark en materieel, dat voornamelijk wordt gebruikt op en voor het personenvervoer van en naar projecten.

Scope 2 is afhankelijk van de **vereiste** aankoop van stroom met onbekende herkomst via laadpalen in de buurt van de werkplek voor het opladen van klein materieel.

Scope 3 heeft betrekking op de meest materiële emissies (dieselverbruik) binnen de keten zoals het interne transport van materiaal en materieel van en naar projecten.

Het aandeel van de projecten in de afname van CO2 uitstoot wordt gedurende het jaar zichtbaar.

5.0 Plan van aanpak

5.1 *Energiemanagement Actieplan*

Het Energiemanagement Actieplan moet worden beschouwd als het Plan van aanpak voor zowel de korte termijn (2026) als de middellange termijn (2026-2028). Voor de lange termijn (2050) blijft het streven gericht op het bereiken van een energie-neutrale onderneming. Voor de aansturing van de diverse acties, maatregelen en initiatieven wordt verwezen naar de verslagen van het Kwaliteitsoverleg met de daaraan gekoppelde Actielijst en de Planning IKZ 2026

De planning IKZ 2026 is de basis voor uitvoering van onder meer de interne proces- en Controle audits, alsmede de door Kiwa uit te voeren normcontroles. De uitvoering van het Energiemanagement wordt beheerst door het Kwaliteitsoverleg. Diverse acties en maatregelen worden beheerst via het KO verslag met Actielijst. Voor het beheersen van afwijkingen moet de procedure IKZ01-10/03.00 *Risicobeheersing* worden opgevolgd. Voor het kiezen van de te treffen maatregelen wordt onder meer gebruik gemaakt van de door SKAO gepubliceerde maatregelenlijst. Deze is beschikbaar via de SKAO website en is voor Jos van der Graaf begin 2026 ingevuld.

5.2 *Maatregelen scope 1*

- Brandstof voor nieuwe / vervangende voertuigen

- Het beperken/verminderen van de hoeveelheid fossiele brandstof
- Vervanging of nieuw materieel (bedrijfswagens, stampers, trillers, kranen, etc) naar energiezuiniger materieel of materieel met andere aandrijving (elektra, LPG of biogas)

- CO2 zuinigere voertuigen

- Deze maatregel heeft betrekking op diesel en andere fossiele brandstoffen
- Vervanging of nieuw materieel (bedrijfswagens, vrachtwagens) naar energiezuiniger materieel of materieel met A of B labels of Euro 5 of 6.
- Dit materieel wordt gebruikt voor de projecten en zal daarom effect hebben op de CO₂ uitstoot in projecten.

- Brandstofregistratiesysteem

- Deze maatregel heeft betrekking op het dieselverbruik
- Deze maatregel zorgt voor meer gedetailleerd inzicht in het dieselverbruik met als doel nog gericht te kunnen sturen op CO₂ reductie.

- Campagne bewustwording

- Deze maatregel heeft betrekking op het brandstofverbruik van voertuigen.
- Bij deze maatregel worden alle medewerkers betrokken bij het reduceren van de CO₂ uitstoot.
- Deze maatregel moet aanleiding zijn om gezamenlijk naar een zo efficiënt mogelijk gebruik van de diverse bedrijfsmiddelen met als uiteindelijk resultaat een vermindering van de CO₂ uitstoot.
- **In algemene zin wordt de te verwachten afname van de CO₂ Uitstoot gerealiseerd door middel van alle mogelijke te rapporteren maatregelen voor scope 1, 2 en 3.**

5.3 **Maatregelen scope 2**

- Toepassen ledverlichting op onderdelen die nog niet zijn vervangen.
- Aanbrengen zonnepanelen, waar mogelijk en verantwoord uitbreiden van het bestaande Energiesysteem (bijvoorbeeld overkapping parkeergelegenheid personenvoertuigen)
- Campagne bewustwording medewerkers, waarbij met name wordt aangestuurd op een zo efficiënt mogelijk verbruik aan energie.
- Flexibel omgaan met het elektriciteitsverbruik en afname van het stroomnet. Het opladen van accu's zo veel mogelijk buiten de peaktijden, hetgeen reeds wordt toegepast.
- Zoeken naar alternatieve oplossingen voor het gebruik van opslagvoorzieningen in eigen beheer of in samenwerking met derden.
- Een zo efficiënt mogelijk gebruik van de zelf opgewekte energie met zonnepanelen.

5.4 **Maatregelen scope 3**

- Zie voor mogelijke maatregelen in de ketenanalyse gericht op het Diesilverbruik als zijnde de meest belangrijk en mogelijk te beïnvloeden factor voor de CO₂ uitstoot. Meer specifiek wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingen ten aanzien van aan- en afvoer van grondstoffen en restmateriaal.

5.5 **Overige maatregelen**

Door gebruik te maken van de SKAO maatregellijst zijn diverse maatregelen overwogen. Bij het kiezen van maatregelen wordt een overweging gemaakt ten aanzien van relevantie, financiën en haalbaarheid. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de actuele Maatregellijst 2026.

5.6 **Informatiebehoefte**

Voor de campagne bewustwording wordt informatie verzameld omtrent relevante onderwerpen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van beschikbare bronnen zoals de SKAO website. Daarnaast wordt regelmatig in het Kwaliteitsoverleg gezocht naar bruikbare informatiebronnen.

5.7 **Monitoring en meting**

Voor de stuurcyclus van het CO₂-beleid, wordt gebruik gemaakt van de onder Kwaliteitsmanagement beschikbare middelen zoals het periodieke Kwaliteitsoverleg, de interne procesbeoordeling (Audits) en de daaruit voortkomende rapportages, analyses en plannen. Hiervoor wordt verwezen naar de documentatie van het Managementsysteem. Daarnaast wordt de cyclus van het CO₂-beleid tevens aangestuurd vanuit het algemeen jaarlijks geldende Management Actieplan.

5.8 **Omgaan met afwijkingen**

Indien afwijkingen worden geconstateerd tijdens het doorlopen van de stuurcyclus, of indien om andere redenen correctie nodig is, zal in het Kwaliteitsoverleg worden bepaald welke bijsturing vereist is. Deze bijsturing wordt in overleg met Directie aangestuurd en door het Kwaliteitsoverleg beheerst.

5.9 **Maatregellijst**

Jos van der Graaf Onroerend Goed B.V. gaat nader onderzoeken en onderbouwen welke positie ingenomen wordt ten opzichte van sectorgenoten (koploper, middenmoot, achterblijver). Deze relatieve positie wordt bepaald aan de hand van het (beoogde) effect van reeds genomen maatregelen in de Maatregellijst. Deze positie is een vertrekpunt voor de keuze van kwantitatieve reductiedoelstellingen. Overwogen wordt om daarbij gebruik te maken van de volgende ondernemingen in de sector;

- Jos van der Lubbe Projecten B.V.
- Kraaijeveld's Aannemingsbedrijf B.V.
- De Heer Land en Water
- GKB

5.10 **Marktpositie**

Op grond van de via internet verzamelde informatie omtrent de marktpositie in het kader van klimaatbeheersing is Jos van der Graaf O.G. B.V. geen voorloper en zeker geen achterloper. Daarom zien wij ons gerangschikt in de middenmoot met veel ambities op het gebied van de energietransitie. Door onze bestaande inzet in de komende jaren voort te zetten, gaan wij er van uit dat onze positie in de markt behouden blijft.

5.11 **Projectplan**

Ten behoeve van de CO2 gegunde projecten moet voor de periode 2026-2028 een apart projectplan worden opgesteld. Vooralsnog wijken deze plannen niet af van de werkwijze zoals algemeen geldig is en is omschreven in dit Plan van aanpak.

6.0 **Deelname aan- en initiatie van initiatieven**

- Keteninitiatief rondom GWW kring Dordrecht
- Deelname Duurzame leverancier
- Lid Bouwend Nederland

6.1 **Lopende / nieuwe initiatieven**

Project QI 2014-01

Gedurende de periode 2014 tot en met 2020 is deelgenomen aan het Project QI 2014-01. Dit project was een initiatief in het kader van CO₂-reductie in samenwerking met een aantal andere ondernemingen die Milieuzorg hoog in hun vaandel dragen. De actieve deelname is in september 2020 beëindigd met de afspraak dat de deelnemers graag op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen en desgevraagd aan een voortgangsbijeenkomst deelnemen.

Tijdens de uitvoering van dit project zijn de volgende informatiebronnen toegepast;

- VMS	Wergroep duurzaamheid
- CO2 emissie	Inventaris vergelijking deelnemers project
- CO2 uitstoot	Ontwikkeling deelnemers project
- Bouwend Nederland	Informatie algemeen
- Stichting warmtenetwerk	Energietransitie

Uit de resultaten van uitgevoerde ketenanalyses zijn de volgende aandachtspunten voortgekomen;

- Diesilverbruik
- Duurzaamheid algemeen,
- Verwerken bestratingsmateriaal
- Plaatsen van putten

De volgende onderwerpen zijn op het eigen programma gehandhaafd;

- Verwerken afval
- Duurzaamheid straatbakstenen
- Uitbesteed werk en ingehuurd materieel
- Effecten inzet E aangedreven graafmachine

Stichting Rndom GWW

Deelgenomen wordt aan de Wergroep duurzaamheid met het doel het thema Duurzaamheid beter geborgd te krijgen in de GWW-projecten. Het ultieme doel is dat een duurzame werkwijze in de GWW-keten een automatisme wordt bij zowel de opdrachtgeven als opdrachtnemer.

Bouwend Nederland

Jos van der Graaf OG B.V. is in 2023 het lidmaatschap aangegaan van Bouwend Nederland met het doel op de hoogte te zijn en blijven van de ontwikkelingen op het gebied van CO₂ reductie in de bouwsector.

Keteninitiatief GWW kring Dordrecht

Dit keteninitiatief heeft betrekking op de duurzame leverancier.

6.2 *Nieuwe deelnames / mogelijke deelnames*

Bij de jaarlijkse Directiebeoordeling IKZ wordt bekeken welke initiatieven binnen de sector interessant zijn voor het behalen van de reductiedoelstellingen.

7.0 **Verantwoordelijkheden en taakstellingen**

7.1 *Algemene*

Voor uitvoering van het CO2-beleid, alsmede het Plan van Aanpak, zijn de volgende personen aangewezen;

Directie	: Algemeen Directeur	E.A. van der Graaf
	: Directeur/Projectleider	M.C. van der Graaf
	: Hoofd Administratie	M. Wanner
	: Adviseur IKZ	J.K. Hoogendijk

7.2 *Maatregelen*

Maatregel	Verantwoordelijk	Tijdsbestek	Middelen
Verminderen fossiele brandstof	Directie	Per materieelstuk	Financieel budget
Brandstofregistratie	Hoofd Administratie	2026-2028	Registratiesysteem
Campagne bewustwording	Kwaliteitsoverleg	2026-2028	Nieuwsbrief
Ledverlichting	Directie	2026-2028	Waar mogelijk uitbreiden
Zelf opwekken energie	Directie	2026-2028	Financieel budget

Voor de uitvoering van maatregelen geldt de op pagina 5 aangegeven werkwijze, welke wordt beheerst door het Kwaliteitsoverleg op basis van de Demming-circle (PDCA).

7.3 *Initiatieven*

Onderstaande tabel geeft een overzicht van initiatieven waaraan wordt deelgenomen.

Initiatief	Verantwoordelijk	Tijdsbestek	Middelen
Project QI 2014-01	Directie	Naar behoefte	25 uur
GWW kring Dordrecht	Directie	2026-2028	Budget € 1000
Duurzame leverancier	Directie	2026-2028	Benodigde tijd
Bouwend Nederland	Directie	2026-2028	Afhankelijk van de behoeften

7.4 *Projecten met gunningsvoordeel*

Project	Verantwoordelijk	Tijdsbestek	Middelen
MGO Dordrecht	Directie	202-2028	€ 1.000.000-5.000.000
MGO H.I.Ambacht	Directie	2026	€ 250.000-1.000.000

8.0 Communicatie

Om er voor te zorgen dat alle communicatie op tijd en volgens afspraak wordt uitgevoerd, geldt de hierna aangegeven jaarlijkse planning, deze moet waar mogelijk zijn verwerkt in de Planning IK 2026.

8.1 Intern

Doelgroep	Boodschap	Middel	2026	2027	2028
<i>Medewerkers</i>	<i>Klimaatbeheersing</i>	<i>Nieuwsbrief</i>			
<i>Medewerkers</i>	<i>CO2 ontwikkeling</i>	<i>Nieuwsbrief</i>			
<i>Medewerkers</i>	<i>Individuele bijdragen</i>	<i>Nieuwsbrief</i>			
Sleutelpersonen	Individuele acties	KO-verslag			

8.2 Extern

Doelgroep	Boodschap	Middel	2026	2027	2028
<i>Opdrachtgevers</i>	<i>Klimaatbeheersing</i>	<i>Website</i>			
<i>Leveranciers</i>	<i>CO2 ontwikkeling</i>	<i>Website</i>			
<i>Partners</i>	<i>Individuele bijdragen</i>	<i>Website</i>			
<i>Algemeen</i>	<i>Energieverbruik</i>	<i>Website</i>			

6.3 Financieel

Voor Klimaatbeheersing geldt een jaarbudget van € 5.000,00 maximaal, tenzij de omstandigheden aanleiding geven dit budget aan te passen.